

ویژه نامہ

علامہ قاضی نیاز حسین نقوی

صدائے حوزہ

مرکز مدیریت حوزہ ہائے علمیہ اسلامی، جمہوریہ ایران، کاتریمان

زندگی نامه حجت الاسلام والمسلمین سید نیاز حسین نقوی

تاسیس مدرسه الامام المنتظر در قم: از جمله فعالیت

های ایشان تجدید بنا ساختمان مدرسه الامام المنتظر در سه طبقه برای طلاب علوم دینی بود که در سال ۱۳۷۸ قریب به ۱۴ سال، ساختمان در اختیار مدرسه امام علی بوده و پس از آن پذیرش رسمی مدرسه الامام المنتظر آغاز گردید. در سال ۱۳۹۱، در دیداری حضوری که با ریاست وقت جامعه المصطفی انجام شد، سید نیاز برای پذیرش طلاب در برنامه فقه و معارف اعلام آمادگی میکند که با موافقت جامعه المصطفی مدرسه امام المنتظر، جز مدارس پیوسته قرار میگیرد. سالانه این مدرسه طلابی از پاکستان پذیرش می کند. در حال حاضر مدرسه در بهترین وضع آموزشی و پژوهشی به فعالیت خود ادامه می دهد.

با توجه به فعالیت های قضائی ایشان در ایران و شناخت مسئولین عالی رتبه نظام از ایشان، ترك دستگاه قضائی قبل از موعد بازنشستگی با موافقت ریاست قوه قضائیه و بالاخص رهبر معظم انقلاب اسلامی نسبت به این امر ضروری بود. لذا بعد از موافقت معظم له بعد از ۲۵ سال خدمت در دستگاه قضائی از قوه قضائیه بعنوان مامور به خدمت به مراکز فرهنگی جمهوری اسلامی در پاکستان معرفی گردید.

فعالیت های علمی و فرهنگی در پاکستان

ایشان بعد از بازگشت به پاکستان، مانند ایران به فعالیت های علمی و فرهنگی و حوزوی مشغول شد. در اینجا فقط فهرستی از آن را ارائه می کنیم

۱. مدیریت حوزه علمیه جامع المنتظر لاهور و ۳۰ مدرسه تابعه حوزه علمیه جامع المنتظر
۲. باز سازی ساختمان های حوزه ها و مساجد
۳. تاسیس مدارس جدید و حوزه های جدید
۴. نائب رئیس وفاق المدارس شیعه
۵. نائب رئیس اتحاد تنظیمات مدارس دینی
۶. دبیر مجمع اهل بیت پاکستان
۷. دبیر تقریب المذاهب اسلامی پاکستان
۸. عضو کمیته رویت هلال از طرف علمای شیعه
۹. عضویت در کمیسیون همبستگی ملی
۱۰. تاسیس مدرسه علمیه مدینه العلم در نجف اشرف

آقای سید صفدر حسین نجفی جهت آشنایی با دستورات قضائی اسلام و خدمت به نظام جمهوری اسلامی وارد مدرسه عالی قضائی گردید. ایشان از بین ۷۰۰ شرکت کنندگان در امتحان سطوح عالی آزمون قضائی پذیرفته شد. سپس از ۶۲ نفر که مصاحبه شفاهی گرفته شد، ۴۲ نفر انتخاب شدند که ایشان نیز جز برگزیدگان بود.

خدمت در دستگاه قضائی: ایشان در سال ۶۰ با اصرار آیت الله مومنین مشغول فعالیت در دستگاه قضائی شد.

احکام ایشان به عنوان حاکم شرع در استان همدان، شهرهای ملایر و تویسرکان، استان لرستان شامل خرم آباد، بروجرد، الیگودرز استان قم، استان مرکزی اراک، ساوه و استان خوزستان اجرامی شد. وی علاوه بر ریاست دادگاه انقلاب، ریاست دادگاه اصل ۴۹ را نیز عهده دار بود.

ایشان علاوه بر حکم ریاست این دادگاه ها، بعنوان بازرس ویژه و سرکشی از استان ها بدستور ریاست وقت قوه قضائیه به استان های: خراسان رضوی، بوشهر، فارس، کردستان و مازندران نیز مامور شد.

وی هنگامی که در دستگاه قضا مشغول فعالیت بود، به سازمان های فرهنگی و حوزوی در استان ها و شهرهای مختلف کمک های مادی و معنوی زیادی میکرد. از جمله کمک به سازمان تبلیغات اسلامی برای استفاده از ساختمان، جهت کارهای اداری بود و با مساعدت های متعدد مالی و مکانی به مراکز فرهنگی از محل اجازه خاصی که از سرپرستی اموال اصل ۴۹ داشت.

اعزام به جبهه های جنگ: او هنگام خدمت در دستگاه قضائی و از سال ۶۰ تا ۶۶ بارها به جبهه های نبرد اعزام شده است. طبق گواهی نمایندگی محترم ولی فقیه در ناحیه لرستان، سید نیاز حسین نقوی در عملیات های شاخ شمیران، فتح المبین، حاج عمران، خرمشهر و والفجر مقدماتی حضور داشته اند.

اولین روزهای زندگی: حجت الاسلام سید نیاز حسین نقوی در سال ۱۹۵۴ میلادی مصادف با ۱۳۳۲ شمسی در پاکستان متولد شد. در سن ۹ سالگی وارد حوزه علمیه جامعه المنتظر لاهور شد.

سفر به ایران: ایشان در ۱۷ سالگی و با اتمام سطح یک از حوزه علمیه جامع المنتظر پاکستان، برای ادامه تحصیل سطوح عالی در سال ۱۳۵۰ وارد حوزه علمیه قم شده و از محضر بزرگان و اساتید بهره مند شد.

اخراج از ایران: سید نیاز حسین نقوی هم زمان با درس و بحث علمی مشغول فعالیت های انقلابی و دریافت پیام ها و سخنرانی های امام خمینی رضوان الله علیه بود و در تظاهرات ضد رژیم پهلوی شرکت میکرد. این کار منجر به اخراج ایشان توسط ساواک شد. وی در ۲۳ سالگی به پاکستان بازگشت.

بازگشت دوباره به ایران: در ۲۵ سالگی و هنگامی که فعالیت های انقلاب به اوج خود رسید ایشان از پاکستان راهی ایران شد و در راهپیمایی هایی که منجر به پیروزی انقلاب شد، شرکت نمود. وی به همراه بعضی از طلاب پاکستانی از قم برای شرکت در مراسم استقبال از امام راهی فرودگاه تهران می شد. وی گرچه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی برای مدت کوتاهی به کشورش بازگشت ولی به زودی به ایران سفر کرد و به خدمت پرداخت.

فعالیت های علمی و فرهنگی در ایران

راه اندازی مجله جهاد: سید نیاز در بدو ورود به ایران اولین قدمی که برای معرفی انقلاب اسلامی برداشت، راه اندازی مجله جهاد بود که با کمک عده ای از طلاب هم دوره ای خود ایشان صورت پذیرفت. وی در کنار تحصیل در حوزه علمیه قم خدمت هایی که می توانست موجب معرفی انقلاب اسلامی شود و اهداف انقلاب را به پاکستان و سایر اردو زبانها برساند را سرلوحه فعالیت های خود قرار داد.

شرکت در دوره قضائی و موفقیت در آن: سید نیاز حسین نقوی با پیشنهاد اساتید بزرگوار حوزوی خود و

پیام های تسلیت مراجع عظام، اساتید و شخصیت های دینی فرهنگی

**پیام تسلیت حجة الاسلام
والمسلمین رئیسی دام ظلّه**

درگذشت حجت الاسلام
والمسلمین سید نیاز نقوی را تسلیت

می گویم . این روحانی انقلابی، علاوه بر تلاش برای
وحدت مذاهب اسلامی، در اوایل انقلاب همکاری
شایسته ای با دادگاه های انقلاب اسلامی در برخی
استان ها داشته و در این نهاد انقلابی منشا خدمات
خوبی بوده است . از خداوند متعال برای آن مرحوم
مغفرت و برای بازماندگان صبر و اجر مسالت دارم.

**پیام تسلیت آیت الله علیرضا
اعرافی دام ظلّه**

آن عالم شهیر و فرهیخته در
شرایط حساس کشور پاکستان و

منطقه شبه قاره، از مروجان معارف اسلامی و پیامبر
گرامی (ص) و هل بیت مکرم آن حضرت (ع) و از
پیشگامان وحدت و تقریب بین مذاهب بود و در میان
علمای اهل سنت و تشیع کشور پاکستان به عنوان
چهره های موجه و مقبول به شمار میرفت، او دارای
مراتب ارزشمندی از دانش و معرفت و فضیلت بود و
خدمات چشمگیر آن مرحوم در ابتدای انقلاب
اسلامی در ایران و در جامعه دینی و فرهنگی پاکستان
به ویژه در شورای وفاق المدارس شیعه پاکستان و
دیگر سنگرهای دینی از حسنات ماندگار وی به جامعه
دینی و حوزه های علمیه پاکستان بشمار می آید.

**پیام تسلیت جامعه مدرّسین
حوزه علمیه قم**

درگذشت روحانی وارسته و
مجاهد حجت الاسلام و

المسلمین سید قاضی نیاز نقوی موجب تأسف گردید.
ایشان از علمای فعال و تاثیر گذار در جریان وحدت
اسلامی بودند و سعی وافر در ترویج معارف اسلام و
انقلاب در پاکستان داشتند. حضور در شورای وفاق
المدارس پاکستان، تاسیس حوزه های علمیه، همکاری
با قوه قضاییه به عنوان حاکم شرع، بخشی از خدمات
علمی، فرهنگی، انقلابی، این عالم فاضل بوده است.

تسلیت مگویم . خداوند روح او را غریق رحمت گرداند
و به بازماندگان صبر و اجر فراوان عنایت فرماید.

**پیام تسلیت حضرت آیت الله
العظمی نوری همدانی دام ظلّه**

این روحانی خدمتگذار عمر
بابرکت خود را در ترویج فرهنگ

اهلیت (ع) گذراند و توانست آثار ماندگاری از این
مسیر برای خود بجای بگذارد . اینجانب درگذشت آن
مرحوم را به جناب عالی و ارادتمندان و بازماندگان ایشان
خصوصاً در کشور پاکستان تسلیت عرض نموده و
رحمت و مغفرت و حشر با اولیا الله را برای ایشان از
خداوند متعال مسئلت مینمایم.

**پیام تسلیت حضرت آیت الله
العظمی جعفر سبحانی دام ظلّه**

ارتحال عالم ربانی حجت
الاسلام والمسلمین آقای حاج

سید قاضی نیاز نقوی رحمت الله علیه مایه تآثر و
تأسف گردید. اینجانب این ضایعه را به علمای
پاکستان، بازماندگان و خانواده ایشان بالاخص اخوی
ایشان آیت الله حاج سید ریاض نقوی تسلیت عرض
نموده و از خداوند متعال برای ایشان علو درجه و برای
بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم.

**پیام تسلیت حضرت آیت الله
العظمی حافظ بشیر نجفی دام ظلّه**

خبر درگذشت حجت الاسلام
والمسلمین سید قاضی نیاز

حسین نقوی را با غم و اندوه فراوان دریافت کردیم.
مرحوم سید نیاز نقوی علاوه بر پاکدامنی، با خدمت به
دین و تسیس محل اسکان برای طلاب حوزه نجف
اشرف و خدمات ارزنده در تاسیس مدارس دینی در
مناطق مختلف پاکستان، به سوی جایگاه ابدی
شتافت. مرحوم قاضی تحت حمایت برادر بزرگوار و
ارجمند خود آیت الله سید حافظ ریاض حسین نقوی
نجفی مشغول به خدمت دین بود.

پس از ارتحال حجة الاسلام و المسلمین نیاز حسین
نقوی، پیام های تسلیت فراوانی از سوی مراجع عظام
تقلید، شخصیت های علمی، فرهنگی و سیاسی جهان
اسلام برای اخوی ایشان آیت الله سید حافظ ریاض
حسین نقوی نجفی و فرزندان مرحوم ارسال گردید،
که در آن ها ضمن عرض تسلیت و ابراز همدردی به
گوشه هایی از شخصیت و خدمات آن فقید سعید
اشاره گردیده بود.

**پیام تسلیت حضرت آیت الله
العظمی سیستانی دام ظلّه**

خبر ارتحال جناب حجت الاسلام
سید نیاز حسین نقوی تاب ثراه

موجب تالم و تأسف گردید اینجانب مصیبت وارده را
به جناب عالی و دیگر بستگان محترم و به عموم برادران و
خواهران ایمانی در پاکستان تسلیت عرض نموده و از
خداوند متعال برای آن فقید سعید علو درجات و برای
بازماندگان شان صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم.

**پیام تسلیت حضرت آیت الله
العظمی صافی گلپایگانی دام ظلّه**

این فاجعه مولمه را به جناب
مستطاب عالی و فرزندان محترم

و بستگان مکرم و علمای بزرگوار و برادران و
خواهران ایمانی در پاکستان تسلیت عرض میکنیم از
خداوند متعال علو درجات آن فقید سعید و صبر جمیل
و اجر جزیل برای بازماندگان مسئلت داریم.

**پیام تسلیت حضرت آیت الله
العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه**

خبر رحلت عالم بزرگوار حجت
الاسلام والمسلمین آقا حاج سید

نیاز نقوی موجب تأسف و تآثر گردید. ایشان در کشور
پاکستان خدمات گسترده ای جهت اعتلای دین
اسلام و ترویج فرهنگ اهلیت نمود و آثار برجسته ای
از خود به یادگار گذاشت. این ضایعه مولمه را به حوزه
های علمیه و علمای پاکستان، اقوام و بیت مکرمشان

مرحوم قاضی کی قومی خدمات
نا قابل فراموش ہیں؛

علامہ سید ساجد علی نقوی

قومی و ملی حوالوں سے مرحوم کی گرانقدر خدمات نا قابل فراموش ہیں۔ ہم شاہد ہیں کہ ملی یکجہتی کونسل پاکستان کے اجلاسوں میں بعض حساس اور اختلافی امور پر مرحوم کا موقف بڑا واضح اور دو ٹوک ہوتا تھا کہ جزوی و فروغی نوعیت کے مسائل میں پڑنے کی بجائے مشترکات کی روشنی میں عملی میدان میں مل جل کر جدوجہد کی جائے اس کے علاوہ اہم ملکی و قومی امور پر سرکاری اداروں کے ہمراہ میٹنگز میں قومی و ملی معاملات پر بڑی صراحت اور جرات اور بے خوفی کے ساتھ اپنا موقف بیان کرنا اور بھرپور اور موثر انداز میں تشبیہ کی نمائندگی کرنا مرحوم کا خاصا رہا ہے۔

مشکل ترین حالات میں بھی
قضات کو نہیں چھوڑا؛

آیت اللہ حافظ ریاض نجفی

مرحوم قاضی صاحب شاہ کے زمانے میں پڑھنے کے لیے قم چلے گئے بہت بہادر تھے دوسرے طالب علموں کو بھی حوصلہ دیتے تھے۔ قضا کا کورس کیا اور انقلاب کے بعد ابتدائی زمانے میں ہی قاضی مقرر ہوئے۔ مشکل ترین حالات میں قضات کی کبھی بھی ان کی شکایت نہیں ہوئی، قم جیسے صوبے کے قاضی رہے ہمیشہ شریعت کے مطابق فیصلہ کرتے تھے۔ محسن ملت مولانا صفدر حسین نجفی فرمایا کرتا ہے یہ نقوی ہمارے خاندان کا فخر ہے۔ رہبر معظم نے فرمایا کہ آقا نقوی افتخار ما است۔

مرحوم قاضی قومی ملی مسائل میں
ملکت کی نمائندگی کرتے تھے؛

مفسر قرآن شیخ محسن علی نجفی

قاضی صاحب کی وفات سے قوم و ملت اور علمی حلقوں میں جو خلا پیدا ہوا ہے وہ نا قابل جبران ہے۔ آپ قومی اور ملی مسائل میں ملکت کی نمائندگی کرتے تھے۔ حوزہ علمیہ جامعہ المہنظر میں تقدیر

ساز کردار ادا کرتے تھے۔ مسائل میں آپ کی طرف رجوع کیا جاتا تھا وہ ہماری نمائندگی کرتے تھے مطالبات پیش کرنے میں بھی آپ آگے ہوتے تھے۔ انتظامیہ کے سامنے اور بین الممالک علمی فضا میں آپ کا ایک مقام تھا۔

مرحوم کی ناگہانی رحلت نا قابل
تلافی عظیم قومی خسارہ ہے؛

آیت اللہ غلام عباس ریسی

حضرت حجت الاسلام والمسلمین قاضی سید نیاز حسین نقوی اعلیٰ اللہ مقامہ کی ناگہانی رحلت ایک نا قابل تلافی عظیم قومی و ملی خسارہ ہے۔ اس عظیم صدمے پر ہم حضرت آیت اللہ حافظ ریاض حسین نجفی، مرحوم و مغفور کے پیسماندگان اساتذہ و طلاب جامعہ المہنظر و دیگر حوزہ ہائے علمیہ کی خدمت میں تعزیت پیش کرتے ہیں۔

مرحوم لوگوں کو جوڑنے والے
تھے، تمام علماء سے رابطہ تھا؛

علامہ راجہ ناصر عباس جعفری

قاضی صاحب مرحوم معتدل شخصیت کے حامل تھے، لوگوں کو جوڑنے والے تھے پاکستان کے سب علماء سے ان کا رابطہ تھا۔ وہ جامعہ المہنظر کے مدیر تھے اس کے ساتھ وفاق المدارس کے معاملات کے ساتھ ساتھ شیعہ قوم کے مسائل کو حل کرتے تھے۔ آپ نامور قاضی تھے حساس دور میں انقلاب اسلامی کی خدمت کی۔ تکبران کے قریب سے بھی نہیں گزرتا تھا۔ تمام حوالوں سے ان کا ایک نقش تھا ان کا فقدان ایک بڑا نقصان ہے۔

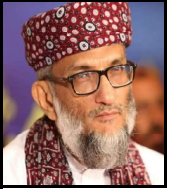

مرحوم، مسلکی اختلافات کو حل
کرنے میں کردار ادا کرتے؛

علامہ عارف حسین واحدی

قاضی صاحب جہد و مسلسل کا نام ہے انقلاب اسلامی میں قاضی صاحب کی خدمات ہمارے لیے قابل فخر ہیں یہ ہمارے علماء کے کردار کو بھی واضح کرتا ہے۔ انہیں عدالتی خدمات پر سراہا

گیا۔ قاضی صاحب نے مدارس دینیہ کو بنایا اور طلباء کی تربیت کی۔ فرقہ واریت کے ماحول میں تمام پلیٹ فارمز پر ان کے کردار ادا کیا۔ تمام علماء معترف ہیں کہ ان کا جانا پوری امت کا نقصان ہے۔ ملنسار اور سلجھی ہوئی گفتگو کرتے تھے، حق بات کرتے تھے مسلکی اختلافات کو حل کرنے میں اہم کردار ادا کرتے تھے۔

قاضی صاحب نے ہر سازش کو
نا کام بنانے میں کردار ادا کیا؛

صاحبزادہ ابو النخیر زبیر

ہم ان کی کمی شدت سے محسوس کر رہے ہیں۔ وہ اہم مسائل میں رائے دیتے اور مسائل کو حل کیا کرتے تھے۔ ملی یکجہتی کا ضابطہ اخلاق ملک کے اندر فرقہ وارانہ ہم آہنگی پیدا کی جائے دشمن فرقہ واریت کی آگ بھڑکانا چاہتے تھے اس نصب العین کے حصول کے لیے مشکلات کا سامنا ہے۔ دشمن پیسہ لگا رہا ہے وسائل لگا رہا ہے علامہ قاضی صاحب کا کردار سنہری حروف میں لکھنے کے قابل ہے۔ ہر سازش کو نا کام بنانے میں کردار ادا کیا۔ ہم آہنگی کے لیے جدوجہد کرتے تھے۔

مدارس کے تحفظ، تنظیم اور مشترکہ
مفادات کے کمر بستہ رہے؛

محمد یاسین ظفر (ناظم وفاق سلفیہ)

جناب علامہ قاضی نیاز حسین نقوی اپنے وقت کے جید عالم دین تھے۔ اہل تشیع میں انہیں خاص مقام حاصل تھا۔ شیعہ فقہ کے مستند مفتی تھے۔ آپ عرصہ دراز تک اسلامی جمہوریہ ایران میں قاضی کے منصب پر فائز رہے۔ آپ کی دینی ملی خدمات قابل قدر ہیں۔ وفاق الشیعہ کو منظم کرنے میں آپ نے کلیدی کردار ادا کیا۔ اس کے ساتھ اتحاد تنظیمات مدارس کے معزز رکن تھے۔ اور بڑی سرگرمی سے تمام اجلاسوں میں شریک ہوتے۔ اور مدارس کے تحفظ اور مشترکہ مفادات کے لئے کمر بستہ رہے۔ بہت اچھی رائے دیتے، اتفاق و اتحاد کے داعی تھے۔ کوئی بات مزاج کے خلاف ہوتی تو خندہ پیشانی سے برداشت کر لیتے۔

ہمیں سوشل میڈیا پر جوائن کریں:

hnews.ur

hawzahnews_ur

hawzahnews_ur

hawzahnews_ur

hawzahnews.ur@gmail.com

ur.hawzahnews.com

WWW.HAWZAHNEWS.COM